

Vervollständigt dürfte diese Inschrift lauten: hier liegt begraben der edel/
vnd vest antoni tautscher des/ loblichen stifts vnd gotshavses/ sittich gewester
anbaldt/vnd langwvriker(?diener?) diese seines alters/ bey 63 iaren welcher
den 3.ivny/ des(15)83 in gott selickhlich / entschlaffen deme vns allen/gott
der allmechtige eine frolic/he vrstand verleihen wele/ amen - hans tautscher/
sein son hat gott zv/ehren seinem lieben vnd/ wolverdienten vattern/zv selig=
sten gedachtnvs(dieses Denkmal errichtet.)

MDZK:1.1900, št.26:str.168-175: Sittich von K.Črnologar.

Die Z.K. bemüht sich wegen Reinigung und Sicherung des figurenreichen Szenen
aus der Passionsgeschichte zur Darstellung bringenden Stuckos am Tonnengewöl-
be der turmgekrönten Durchfahrt des Nordtraktes.

MDZK: št.III.F.7, 1.1908, str.418: Tätigkeitsbeirchte.

Vem so prišli 1.1135 menihi iz Runskega samostana na Štajerskem, odkoder jih
je poklical oglejski patriark Peregrin. Dal je cistercijancem posestvo dru-
žine Meginhalm in c.sv. Vida. Prvi opat je bil Vincencij, ki je sem prišel
od s.Bernarda iz Francije.

L.1475 je samostan zelo trpel zaradi turških napadov in ravno tako leta
1529. Za opata barona Taufererja l.1784 je bil samostan razpuščen.

Samostansko c. pa ni zadela takšna usoda kot ono v Kostanjevici in v Bistri.
Cerkev je začel zidati opat Jakob Reinprecht in delo l.1622 dokončal. Opat
Vilhelm Kovačič jo je l.1746 vso popraviti.

Cerkev ima tloris križa. V križišču je kupola.

Cerkev ima 12 oltarjev, ki so vsi iz gipsa(štukature) narejeni. Slike v
oltarjih so vse prenovljene. Prižnica je prebarvana in pozlačena. Narejen je
nov božji grob. Lepa so okna ~~narejena~~ barvastega stekla

Zvonovi so še iz časa samostana. Najtežji tehta 33 centov. Eden ima še
gotški napis.

Zg.Danica, 1.1854, str. 183.

Za časa turškega napada l.1475 je bil shod na Muljavi. Turki so veliko ljudi pobili in samostan požgali.

Zg.Danica, l.1855, str. 31.

str. 48. foto zunanjščine samostanske cerkve.

Cerkev je bila prvotno troladijska romanska bazilika z ravnim stropom, od katere so se pohranili po poznejših prezidavan še vsi zidovi. Prezbit je v pozni gotiki prizidan, cela cerkev v baročnem času obokana. Zvonik iz prvotne romanske kupole, pozneje gotsko in baročno prezidan. Notranja oprava je vsa iz časa baroka in rokokoja

Dom in svet, l.1914, str. 50:Fr.Stele:

Varstvo spomenikov.

V stiški cerkvi se od nekdanj pekopavali najinomitnejše kranjske plenit-nike. Kje so njihovi nagrebni spomeniki, ne vemo. Valvasor piše, da so za vla-de cesarja Maksimilijana I., spravili mnoge nagrebne kamne iz cerkve, ker so bili preveč na poti. Največ pa so jih odstranili pod opatom Reinprechtom leta 1623., ko so cerkev prezidavali. Pred kakimi 7 leti je treščilo v zahod o čelo cerkve in strela je odbila nad enim oknom pročelja omet. Pod njim so se videli napis ni kamni, narebe vzdani. Ne zdi se verjetno, da bi nam hi že za časa Maksimilijana odstranili nagrebne kamne, ker so svoji družin bili verjetno še živi in samostan jih je potreboval. Drugače je bil exxxxv v začetku XVII. stoletja, ko je bil samostan v dobrem stanju. Opat Jakob Reinprecht je očitno hotel cerkev popolnoma prezidati, da bi bila videti kot nova in njegovo delo. Zato je odstranil vse, kar je spominjalo na stare cerkev. Spomenikov je ostalo, če všteto nek grb, ki je menda nagrebni vojvodin Viride,, trinajst. V steno na ev. strani velikega altarja je vzdana na kake 1 1/2m nad tlakom 60 cm široka in 47cm visoka kamnita, baročne obreblje na plošča, podobna grbu čudne oblike. Verjetno nagrebni spomenik Viride Visconti, vojvodinje.

Na evangelijski strani prvi od vrat stoji 1.88m visoki in 0.72m široki četverreoglati spomenik Antona Lavčarja.. Nasproti temu na epistoljski strani Gašparja Minderferja, na evangelijski strani pod kerom opata Janeza Zeisla -a četverreoglat, 1.90m visok in 0.86 m širok. Postavil ga je l. 1585. opat le vrenc Rainer. Nasproti mu stoji na listni strani plošča opata Jakoba Klaferla, 1.80 m visok in 0.74m širok spomenik. Na vrhu je letnica 1585.

V severnem krilu prečne ladje stoji šest spomenikov:

Prvi od ladje je opata Aleksandra Engelshausa, z letnice v krenogramu 1734. Poleg tega zelo lep opata Reinprechta, ki si ga je že za življenja dal postaviti v cerkev sam opat l. 1623., ko je dogetovil dozdave cerkve.

Plošča opata Raumbeschiessel-a je vzdana poleg, je 1.70m visoka in 0.95 široka

V severni steni poleg vrat so trije spomeniki:

Prvi od zahodne strani je opata Antona barona Gallenfelsa. Na drugi strani vrat sta dva spomenika. Prvi: opat Maksimilijan Motte, poleg pa plešča opata Janeza Weinzerla.

V kapeli sv. Aležija sta dva spomenika: na tleh leži plešča opata Reinprehta, ki je umrl l. 1626., 13. januarja.

V steno na listni strani pa je vžidan spomenik predzadnjega opata Viljema Kovačiča, ki je umrl 12. maja 1764.

Pod pevskim korom je rakev, ki nosi letnice 1768, ki jo je dal narediti po slednji opat Franc Ksaverij Taufferer.

(Popelnejše opise in prepise napisov z nagrobnikov glej na straneh 51 do 56., in 89 do 94.)

K. Črnelegar: Grebni spomeniki v Stični, IMK V., 1895, str. 49 do 56, 89 do 94.

Opat Jakob Reimprecht (1603-1626) je sploh mnogo zidal. Postavil je na stare, po opatu Lavrenciju Rainerju sezidane prelaturo, druge nadstropje l. 1605., 1606. V vhodnem stolpu, ki je bil prej dvenadstropen, je odstranil spodnji strop in napravil visoko vežo, jo presvedil z banjastim svedom in dal narediti reliefe z mavca. (Točnejše opise nadaljnjih predelav glej na str. 229, do 233.)

Opat Ludevik Raunbschüssel (1680-1687) je popravil zvenik, sedanje pedobe pa mu je dal opat Viljem (1734-1764), ker je na njem letnica 1751. (glej str. 231.) Opat Maksimilijan Motte (1661-1680) je zidal neke kripote, opat Franc Ks. Taufferer pa l. 1768. rakev pod pevskim korom.

Opis cerkvene opreme na str. 232.

Leta 1254. je bila posvečena kapela sv. Pavla.

Plan cerkve je narisal na str. 235.

Omenin naj še 7 dobrih eljnatih slik, predstavljajočih sedem žalosti Marije Device. -str.233.

A.Koblar, Cerkev in samostan v Stični, IMK V., 1895, str. 229-237.

"Sittich" daljši članek Konrada Črnologarja "Kunstgeschichtliches aus Unterkrain , MMK. IV. 1891. S. 2-4

Unter den dreizehn Grabdenkmalen hat nur das des Abtes Jakob mit der lebensgrossen Gestalt desselben wegen feiner Ausführung und schöner Verhältnisse einen bedeutender Wert. Es ist dies jedoch nicht sein Grab-, sondern eher ein Ehrendenkmal mit lateinischen Versen. Sein eigentliches Grabdenkmal ist die Gruftplatte in der Aloisi-Kapelle, wo sein Todesdatum richtig angegeben ist und welche Inschrift Dr. Wladimir ~~Milko~~ Milkowicz (Op. Siehe Milkowicz: "Kloster in Krain") übersehen hat.

Interessant ist eine kleine viereckige Halle mit romanischen Fenstern und Thüren und fast bis zur Unkenntlichkeit zerstörte Fresken an der Aussenwand. Dieser kleine Bau scheint eine Kapelle gewesen zu sein, von welcher die Apsis fehlt. Jetzt dient sie als Kuhstall.

Konrad Črnooglar: Kunstgeschichtliches aus Unterkrain , I.Sittich., MMK. IV. 1891., S. 4

Der Grabstein Der Herzogin Virdis in Sittich von K. Črnologar (daljši opis in historiat). MMK. V. 1892. S. 57 -65.

Diplomatarium Carniolicum, Stiftung des Klosters Sittich. von P. Hitzinger.
MHVK. December 1854. str. 90 - 92.
1409:

Darbey die von dem Abbt und Convent daselbst gegebene Quintung per bezahlt und empfangene Geltspension, so zu st. Jorgenaltar daselbst ~~war~~ in dem Gottshaus Sittich von denen von Auersperg wegen Verichtung der jährlichen Seelenmces gestiftt worden.

Fr. Komatar: Das Schlossarchiv in Auersperg. MMK. XX. 1907. str. 174. -

Der Grabstein der Herzogin Viridis in Sittich von Hitzinger. MHVK. März 1858. str. 26. D

Augsburg- stolnica: obok je poslikan z rastl ornamentiko kakor v Stični
(glej kart.) Stele, XIA, 1937, str. 50.

Portal v osi z biferami ima napis: Anno sexantesimo quito (1605) Portal v ogelnem delu med erkerji.

Exceptura bonvs tadem exclusura malignos/
coenoby nitidum saxeia porta decus (que?)/
Christi arae sacra Lavrenti abbatis in aedem/
svoque aeris curae est excubialis opus/
Anni MDLXXXIX(1589)

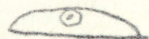
Nad portalom plošča iz rudečega kamna z napisom:

Structa Deo haec Martique/sacrae sanctoque dicata fabrica Bernardo statio
est equitum qvocatur hospitium abbati (implorem?) Lavrentio honorem reddit
et exemplo successorilla refulget

Anno MDIC die I. Deceb. (1599)

Domus conversorum nov zap. križnega hodnika.

V pritličju klet, banja s sosvodnicami na severu in jugu iz hodnika, prehod na dvorišče za domus conversorum. Zavzema vso širino trakta. Evertni prehod je šilasto banjast, južni polkrožni. Prehod iz južnega na dvorišče zazidan in v lesene stopnice v nadstopje. Nad prehodom iz severnega v križni hodnik je ohranjen vrhnji del frontalne slike sv. krištofa, ki je pokrival celo steno, kar pomeni da tega prehoda prvotno ni bilo. Jezušček mu čepi na desni rami, oblečen v zelenkasto sinjo suknjo (tuniko). Krištof ima rumene lase, risba obraza je temno rudeča.

brvi v visokem loku zajete, oko zrisano , s skoraj ravno spodnjo črto.

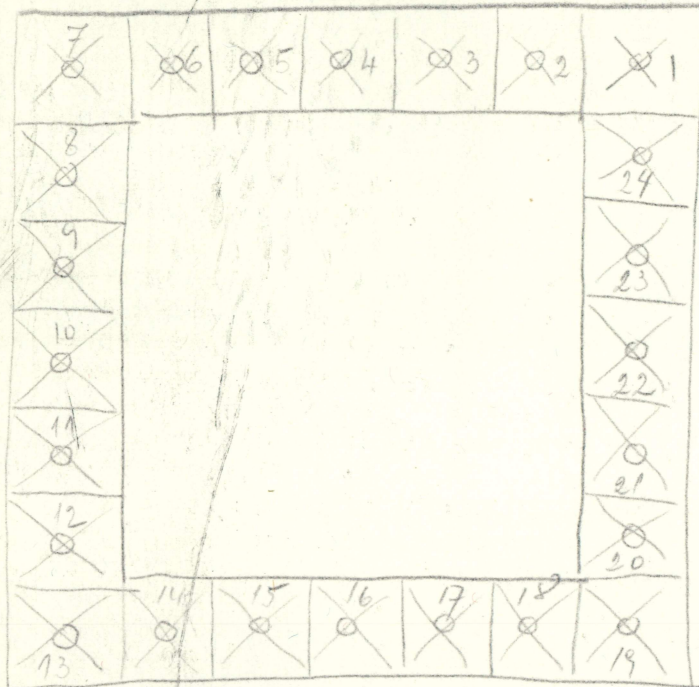
Domus conversum je v nadstopju dvodelen tako, da vrsta meniških celic pokriva ploskev zapadnega trakta križnega hodnika. Nadstopje nad kletjo pa je dvodelno. Sirok hodnik na ~~zapadnem~~ vzh. strani na zap. vrsta bratovskih celic. Od kora deli oboje podaljšani nadstropni hodnik nad sev. krakom križnega hodnika.

V ~~sev.~~ steni (zap) južne ladje na sedanjem koru so v zidu pod sedanjim oknom odprli zanimiv hodnik, ki je imel dva sedaj zazidana vhoda. Desni ima polkrožno obliko z renesančnim profilom (nekako čas napisa, ki je sedaj v križnem hodniku) d njega poteka v zidu proti levi banjasto obokan navzdol usmerjen poševen hodnik do drugega zazidanega prehoda v prostor sedanjega kora, vendar tako, da ga sedanji strop seka, ustreza pa nivoju nads tropja konverza.

moday

Hodnik ob celicah pa je nekaka ^{re}elle des converses.

Ta ugotovitev omaja domnevo po skrajšanju cerkve ter bi se skrajšava pač našla samo na pritlično lopo.

1. sklepnik Imago pietatis z dvignjenima rokama
- 4 očaki iz 1.pol.14.stol. v oglih renes. vitice.
2. Jagnje božje v krogu 4 evang. (simboli) zelo flot slikarija iz časa Kristofa & Cez te v večjih merah evangelisti Janeza Lj. Nad lokom, ki vodi na vrt Oznanenj Janeza Lj.
3. Kr. glava na sklepniku, 4 pre-roki z napisnimi trakovi, zelena akantova vitica.
4. 5 listna rozeta na sklepniku. Na vrhu 4 angeli z napisnimi trakovi
5. sončni obraz z žarki na sklepniku. 4 stilizirane lilije na treh diskih z rozetami v sredi.
6. mesec na sklepniku. Zvezdast ornament okrog sklepnika. Na vrhovih mu poganjajo zeleni akantovi listi.
7. sklepnik 6 kraka zvezda okrog

4barvi pas na njem na njem stilizirane lilije.

8. na sklepniku naslikana blagoslavljajoča roka, okrog nekaki gomolji iz katerih klijejo zeleni srčasti listi.

9. na sklepniku rumena figura v pokleku, okrog stopničaste gore iz katerih raste rastlina s 3 srčastimi listi.

10. na sklepniku nerazločna slikarija okrog 4 osatni listi.

11. na sklepniku nerazločna slikarija, okrog 4 drevesa s tremi velikimi okroglimi vrhovi.
 12. na sklepniku nerazločen, okrog v krogu 4 fantastične živali.
 13. sklepnik nerazločen, okrog nerazločni ostanki.
 14. sklepnik gladek od 4 se vidi dve sliki ob sklepnikih stoječ mož z mečem, na tronu sedeč mož.
 15. nerazločni ostanki
 16. samsonova zgodba
 17. lev budi mladiče. Velika ptica in mladiči
 - 18, 19. oboki nadomeščeni z baročnimi
 20. slikarija fantastičnih živali v listovju
 21. 4 darovanja
 22. na sklepnikih dve ribi. Darovanje Kajna in Abela, Abrahamova(Izaka) Jezus? nekaj poučuje
 23. 4 vetrovi
 24. 4 dopasne figure v nekakih listih
- Napis, ki je bil najden zazidan v fasadnem zidu pod streho srednje ladje

IN * CRISTO {

*)

// IOONI * ~~Domini~~ * DOMIN * VRBANI //

... ATIS * HOC + OPus II³ est ~ factum * }

Poslednosti

o = (S) ali (S) ali (S)

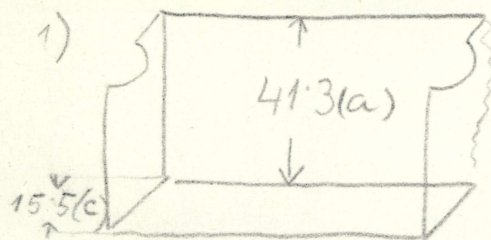
n = R e = E b = R a = A

c = E d = D

* Križce niste

Stele, XIVA, 24.8.1958,

- 1) IN · CH RISTO
- 2) MINI · VRBANI
- 3) ~~MINI~~ · DO
- 4) ~~MO~~ ANI *
- 5) ~~ATIS~~ * HOC * OP
- 6) EST * FACTVM *

1) (b) ← 45 → spodnji rob, c 15.5
zgornji krajši.

Poglobljeno polje 12 cm vis.

Visokost črk 7.2 cm

Odlomki napisa iz marmorja(?) 6 kosov. V ozkem paličastem uokvirjenem polju ostanki napisa. Velike lat. črke, 16? stol.

2. a 41.3 Zadaaj na desni okrnjen
b 47 Prvotno vse stanice gladko obde-
c 15.5 lane.
3. a 41.5 ~~desna stran gladka, leva~~
b 33 ~~okrajana~~
c 15.5 ~~sprednji x spodnji x rob x škrbast~~
~~ozadje x okrajano.~~
odbit levi spodnji sprednji ogel,
ozadje v spodnji polovici okrnjeno
desna stran gladka
4. a 32 desna stran gladka
b 29 leva okrajana
c 15.5 ozadje okrnjeno

5. a 41 Prednja leva in desna stran gladka, prednji spodnji rob delno
b 46.5 okrnjen, posebno tudi črka S, ozadje okrnjeno
c 15.5
6. a 37.2 leva stran gladka, spodnji rob delno okrnjen, desna stran odbita.
b 45
c 15.5

Vsaka plošča je bilaprvtotno zase uokvirjena. Najbolje ohranjena polšča 2
Plošče skoraj kvadratne, zadnja stran pa v spodnjem delu žlebasto spod-
rezana. Vse strani gladko obdelane.

Kako so bile prvotno sestavljene ni jasno.

Črka O ima vselej v sredi
spiralno poživitev

O vselej precej šilast

D v obeh Domini normalen

v 4. pa

Posebno poudarjena je
črka C v Christo

e v est

B

Stična - hodnik samostanski

Levo od desne konzole ob vhodu v prezbitერიj je na prvotnem ometu naslikan v okroglem okviru grb, gornja četrtina in desna tretina sta uničeni.

Vse v krogu, ki ima zunaj dve vspeoredni dober cm razmaknjeni črni črti.

Sledi širši bel pas s črnim napisom v uniciali.

Nato v nekoliko ožji notranji pas dveh črnih črt z opečno rudečo progo med njima. Notranje polje je belo na njem navpično postavljen črno obrobljen ščit z belim poljem, v njem črno obrobljen opečno rudeč predmet pod obem stilizirani koški.

Od napisa se bere

.I.RE..HEN..

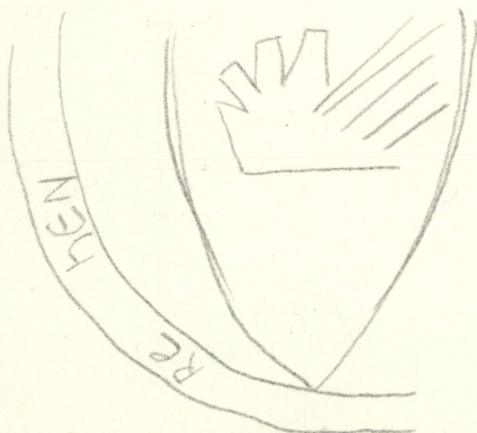
Odlomek 41 cm visok, širok 35 cm, velikost črk 3.5 cm, širina napisnega pasu 5 cm

Solimenova slika

213 cm šir - 148 cm

Benški mojster Snemanje s križa. Zelo zaprta trikotniško zasnovana skupina 4 figur. Eden moški opira z rameni sneto telo, ki ga desno pod ramo drži druga moška figura na lestvni stoječa. Desno spod kleči na enem kolenu Magdalena in poljuzlja noge, 17. stol. Udmiev Rubensa. 147.5 cm šir, 2m vis.

Lahko Nizozemec

Stična - samostan, hodnik

Mučeništvo svetnika v žganem apnu, Svetnik v apnu gol do pasu viden, levo na tleh njegova vojaška oprava (oklep__ - sv. Jurij? sv. Vid? Levo dva možaka, ki eden od njih z lopato prisuva apno, drugi ga poliva z vodo. Desno dva katerih eden čepi na tleh in z lopato meče apno, drugi z drugo lopato to opravlja stoječ. V ozadju fantazijska pokrajina. Čas 2. pol. 18. stol. Obrazi levih dveh so opečeni podobno kakor pri Bergantu. Za Berganta pa je način dela premalo gladek in preslikovit. Šir. 173, viš. 114.5 cm

Stele, XXIA, 1963, str. 53-54

XXXXXXXX

~~XXXXXX~~
Poročila B. Zoisa korespondenta C.K. z dne dec. 1915 zap. št. 76

Popis inventarja iz l. 1576 v Rudolfinumu.

M. Zois, zap. št. 111

Izpisko, ki tičejo cerkve in samostana, M. Zois, zap. št. 114

Gent - sv. Bavo, kript

Na križnih obokih so dekoracije, ki spominjajo na način dekoriranja stiških obokov (opis in skica, glej karoteka)

Stele, XXXIIA, 2.12.1960, str. 10

Grado - stolnica. Baptisterij, tip umaknjenega loka kakor v Stični
Skica loka glej kartoteka.

Stele, XXXA, 17.9.1955, 22

Med kratko zgodovino Zatičine (Stične), je tudi zgodovina samostana,
kot vir pa navaja avtor Valvasorja. - Spominki na Polensko. - NOVICE
16. februar 1859. L. XVII, list 7, str. 52.

Licitacija za gradbena dela na strehi cerkve in zvonika. Opis del in
cen.

L.Zeitung, 1824, knjiga 2, str. 1009

Licitacija gradbenih del za razne prezidave x " in dem herrschaftlichen
Schloss zu Sittich".

L.Zeitung, 182~~6~~⁷, knjiga ~~2~~¹, 394

Grado - stolnica. Baptisterij, tip umaknjenega loka kakor v Stični
Skica loka glej kartoteka.

Stele, XXXA, 17.9.1955, 22

Med kratko zgodovino Zatičine (Stične), je tudi zgodovina samostana,
kot vir pa navaja avtor Valvasorja. - Spominki na Dolensko. - NOVICE
16. februar 1859. L. XVII, list 7, str. 52.

Licitacija za gradbena dela na strehi cerkve in zvonika. Opis del in
cen.

L. Zeitung, 1824, knjiga 2, str. 1009

Licitacija gradbenih del za razne prezidave x " in dem herrschaftlichen
Schloss zu Sittich".

L. Zeitung, 182~~6~~⁷, knjiga ~~2~~¹, 394

Pucelj: prepis s str. 583: Abbas praeterae hic Joannes(Weinzerle) tutum crucis abutum opera pictorum renovata ac fideiā murariorum dealbat ad formam et normam operis antiqui de industria sua ut liquet etiam num hodie inexpressime sui tituli et anni licet pre numilitat aqueductum et canalim non nihil decrustatum.

Cistercienser - Cronik 49.1.1937 N.584, str. 312.

1581 Stiški opat piše v Rein: *Erwünscht* Renovierungsarbeiten in seinem Kloster und ersucht dem Maler zu verständigen, dass *Er* bald mit den Farben nach Sittich kommen möge um seine Arbeit zu beginnen. N.585, str. 342.

1584 febr.7 ersucht um ein grosse Holzgeschnitzte Kreuzigunggruppe für den neuer Hochaltar der Klosterkirche in Sittich.
(P.P. Alex.Graf. Rein und Sittich).

Stele, CXXIII, 6.11.1937, str. 63-64.

Kratka zgodovina kraja Zatičina, ~~xxxix~~ kot vir je omenjen Valvasor, omenjen je tudi samostan. - Spominki na Dolensko. - NOVICE 16. februar 1859, L. XVII, list 7, str. 52.